Prima instanța: Judecătoria Chișinău (sediul Centru) judecător: Brăgaru Alina
Dosarul nr. 2r-1607/22
2-19187740-02-2r-11052023

D E C I Z I E

08 iunie 2023 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial
și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău

în componenta:
Președintele ședinței, judecător Anatol Pahopol
Judecătorii Ruxanda Pulbere şi Ala Malîi

examinând, în lipsa părților, recursul declarat de lichidatorul S.R.L.”Comalion LCA” în proces de insolvabilitate Iovu Oleg, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 10 aprilie 2023, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către S.R.L.”Comalion LCA” în proces de insolvabilitate împotriva S.R.L. ”Praid Invest” și lui Negară Ivan, intervenienți accesorii Cornița Nicolae, Jorovlea Vasile, Ghemu Olga, Ghemu Gheorghe, Kriukova Victoria, Șpac Olga, Kinash (Vîhori) Maria, Franțuz Alexandru, Goncear Natalia, Goncear Andrei, Lisac Aliona, Lisac Alexandru, privind constatarea nulității actelor juridice, repunerea în poziția anterioară, rezoluțiunea contractului, încasarea prejudiciului material și cheltuielilor de judecată, -

c o n s t a t ă :

La data de 26 noiembrie 2019, S.R.L.”Comalion LCA” a depus cerere de chemare în judecată împotriva S.R.L. ”Praid Invest” și Negară Ivan privind constatarea nulității actelor juridice, repunerea în poziția anterioară, rezoluțiunea contractului, încasarea prejudiciului și a cheltuielilor de judecată.

În ședință de judecată din 23 iunie 2020, s-a admis prin încheiere protocolară cererea reprezentantul reclamantului, avocatul stagiar Dumitraș Marcel privind punerea pe rol a cererii de concretizare a pretențiilor.

Prin încheierea protocolară din 02 decembrie 2021, instanța a admis cererea reprezentantului pârâtului Negară Ivan, avocatul Comanici Inga cu privire la atragerea intervenienților accesorii în proces. S-au atras în calitate de intervenienți accesorii Cornița Nicolae, Jorovlea Vasile, Goncear Natalia, Goncear Andrei, Lisac Aliona, Lisac Alexandru, Franțuz Alexandru, Ghemu Olga, Ghemu

Gheorghe, Kriukova Victoria, Șpac Olga și Vîhori Maria în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de S.R.L. ”Comalion LCA” împotriva S.R.L. ”Praid Invest” și Negară Ivan cu privire la constatarea nulității actelor juridice, repunerea în poziția anterioară, rezoluțiunea contractului, încasarea prejudiciului și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta indică că, pîrîtul Negară Ivan a fost angajat al companiei S.R.L.”Comalion LCA” din anul 2013 în funcție de director comercial conform fișei contabile. La data de 08.04.2019 pârâtul Negară Ivan a demisionat de la compania reclamantă. Administratorul actual și asociatul unic al S.R.L.”Comalion LCA” – Cecetov Ludmila a acordat dlui Negară Ivan împuterniciri de reprezentare a societății reclamante. În perioada activității lui Negară Ivan, acesta a acționat din numele S.R.L.”Comalion LCA” în baza mai multor procuri de reprezentare. În prezent aceste împuterniciri sunt retrase și nu mai există. Consideră că acțiunile lui Negară Ivan în calitate de reprezentant al S.R.L.”Comalion LCA” și actele juridice încheiate sunt lovite de nulitate absolută prevăzute de art.328 Cod civil al RM.

În ședința de judecată, reprezentații pârâtului S.R.L. ”Praid Invest”, avocații Gheorghița Constantin și Voleanschi Valerii au depus cererea cu privire la aplicarea parțială a excepției de tardivitate solicitând în temeiul art. 186/1 CPC, respingerea cererii de chemare în judecată depusă de S.R.L. ”Comalion LCA” în partea pretenției bazate pe prevederile art. 231 Cod civil în redacția de până la 01.03.2019, ca fiind una tardivă.

În motivarea cererii privind excepția de tardivitate, reprezentanții pârâtului, S.R.L. ”Praid Invest”, avocații Voleanschi Valerii și Gheorghița Constantin indică faptul că reclamantul S.R.L. ”Comalion LCA”, la compartimentul B a cererii de chemare în judecată, invocă drept temei de nulitate – înțelegerea dolosivă a pârâtului Negară Ivan și administratorului S.R.L. ”Praid Invest”. Conform art. 231 alin. (2) Cod civil în redacția de până la 01.03.2019, stabilește clar că cererea de anulare, în cazul prevăzut la art. (1), poate fi depusă în termen de un an de la data la care cel interesat a aflat sau trebuia să afle despre încheierea actului juridic.

Menționează că reclamantul S.R.L. ”Comalion LCA”, a omis termenul de prescripție de un an potrivit prevederilor legale, termen care a început să curgă din momentul în care a fost semnat contractul și anume – data de 05 iulie 2017.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 10 aprilie 2023, a fost admisă cererea reprezentanților pârâtului, S.R.L. ”Praid Invest”, avocații, Gheorghița Constantin și Voleanschi Valerii privind aplicarea parțială a excepției de tardivitate. S-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de S.R.L.”Comalion LCA” în proces de insolvabilitate împotriva S.R.L. ”Praid Invest”, intervenienți accesorii, Cornița Nicolae, Jorovlea Vasile, Ghemu Olga, Ghemu Gheorghe, Kriukova Victoria, Șpac Olga, Kinash (Vîhori) Maria, Franțuz

Alexandru, Goncear Natalia, Goncear Andrei, Lisac Aliona, Lisac Alexandru, privind constatarea nulității relative a contractului nr. 7/01 din 05.07.2017 în temeiul art. 231 Cod civil, ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la 25 aprilie 2023, lichidatorul S.R.L.”Comalion LCA” în proces de insolvabilitate Iovu Oleg, a contestat cu recurs încheierea primei instanțe, solicitând casarea integrală a acesteia, cu emiterea unei noi încheieri de respingere a cererilor privind ridicarea excepției de tardivitate ca fiind neîntemeiate, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond.

În motivarea recursului declarat reprezentantul recurentului a invocat că, instanţa de fond a examinat şi a adoptat hotărâre privind ridicarea excepţiei de tardivitate şi respingerea cererii de chemare în judecată ca tardivă cu încălcarea normelor de drept procesual civil prevăzute de art.186 [1] şi art.186 [2] CPC.

Se mai menționează în cererea de recurs, prima instanţă a concluzionat eronat asupra calculului termenului de apărare al reclamantului prin înaintarea acţiunii în judecată împotriva pârâţilor. Or, momentul din care începe să curgă termenul de prescripţie este cel la care persoana a aflat despre încălcarea dreptului său.

În acest sens, susține partea recurentă că despre circumstanţele încheierii contractului de prestări servicii nr. 7/01 din 05.07.2017 şi a actelor emise în baza acestora, Administratorul statutar al S.R.L. „Comalion LCA", Cecetova Ludmila, a aflat la sfârşitul lunii martie 2019, odată cu preluarea activităţii societăţii recurente, după o lungă perioadă în care societatea era gestionată şi administrată de către intimatul Negară Ivan, în circumstanţele care au fost descrise în cererea de chemare în judecată.

A invocat partea recurentă că, începând cu anul 2013 şi până la sfârşitul lunii martie 2019, intimatul Negară Ivan este cel care a acţionat în calitate de reprezentant comercial şi administrator de facto al societăţii „Comalion LCA" S.R.L., fără a fi înregistrat în Registrul de stat al persoanelor juridice în această calitate, gestionând activitatea societăţii „Comalion LCA" S.R.L. şi fiind responsabil de activitatea societăţii recurent în perioada respectivă. Astfel, administrarea societăţii i-a fost delegată intimatului Negară Ivan în virtutea calităţii sale de Director comercial, precum şi în temeiul procurilor prin care administratorul statutar Cecetova Ludmila l-a împuternicit pe Negară Ivan - în perioada anilor 2013-2019 să reprezinte interesele societăţii în raport cu terţii, inclusiv prin încheierea actelor juridice în numele S.R.L. „Comalion LCA".

Prin urmare, instanţa de judecată a operat în mod eronat o prezumţie a faptului că Cecetova Ludmila ar fi în cunoştinţă de cauză cu acţiunile şi cu activitatea societăţii la data semnării acestor acte. Această prezumţie în primul rând nu rezultă din lege, ci doar din afirmaţiile părţilor care au fost puse în mod neîntemeiat la baza încheierii recurate.

A mai menționat că, reieşind din faptul că cererea de chemare în judecată a fost depusă la data de 26.11.2019, consideră că recurentul se încadrează în interiorul termenului de 1 an, prevăzut la art. 231 din Codul civil în redacţia de până la 1 martie 2019.

Reprezentantul/intimatei .R.L. ”Praid Invest” - avocat Gheorghiță Constantin, au prezentat referința la cererea de recurs, și au solicitat respingerea cererii de recurs ca fiind neîntemeiat, cu menținerea încheierii instanței de fond.

Studiind materialele dosarului în coroborare cu pretențiile recurentului, motivele de fapt și temeiurile de drept expuse și invocate de acesta în cererea de recurs și cele prezentate de intimat în referința prezentată, în coroborare cu legislația pertinentă cauzei, Colegiul consideră recursul ca fiind neîntemeiat şi care urmează a fi respins din următoarele considerente.

Termenul de declarare a recursului.

Potrivit art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicare acesteia.

Colegiul constată, că recursul declarat de lichidatorul S.R.L.”Comalion LCA” în proces de insolvabilitate Iovu Oleg, a fost depus la data de 25 aprilie 2023, iar încheierea contestată a fost pronunțată la 10 aprilie 2023, astfel, Colegiul constată că recursul este depus în interiorul termenului prevăzut de lege.

Cadrul legal pertinent aplicabil speței.

Conform prevederilor art. 423 alin. (1) Cod de procedură civilă, încheierea dată în primă instanță poate fi atacată cu recurs, separat de hotărâre, de către părţi şi de ceilalţi participanţi la proces în cazurile prevăzute de prezentul Cod şi de alte Legi, precum şi în cazurile în care încheierea face imposibilă desfășurarea de mai departe a procesului, iar potrivit art. 251 alin. (4) Cod de procedură civilă, încheierea instanţei de judecată privind explicarea hotărârii poate fi atacată cu recurs.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin. (1) Cod de procedură civilă, Curțile de Apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

În corespundere cu prevederile art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet de 3 judecători, în baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În corespundere cu prevederile art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul şi să mențină încheierea contestată.

În conformitate cu art.185 alin. (1) lit. n) Cod de procedură civilă, judecătorul,

în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare, îndeplineşte următoarele acte: la cerere, soluţionează excepţia de tardivitate a pretenţiilor.

În conformitate cu prevederile art. 186/1 alin. alin.(1), (3) Cod de procedură civilă, cererile depuse în instanța de judecată peste termenul de prescripție extinctivă, a căror tardivitate a fost invocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare de partea în proces, persoana în a cărei favoare a curs prescripţia, de creditorul persoanei sau de către oricare altă persoană care are interes legitim, se examinează în fond doar după examinarea de către instanța de judecată a excepției de tardivitate. Dacă reclamantul a solicitat repunerea în termenul de prescripție sau solicită repunerea odată cu ridicarea excepției, instanța de judecată examinează excepția de tardivitate concomitent cu cererea de repunere în termen. Dacă nu se dispune repunerea în termen şi/sau se admite excepția de tardivitate, instanța de judecată respinge acțiunea ca fiind tardivă printr-o încheiere motivată care poate fi atacată cu recurs.

Conform art.7 alin.(1), (2), (4) din Codul civil, legea civilă nu are caracter retroactiv. Ea nu modifică şi nici nu suprimă condiţiile de constituire a unei situaţii juridice constituite anterior, nici condiţiile de stingere a unei situaţii juridice stinse anterior. De asemenea, legea nouă nu modifică şi nu desfiinţează efectele deja produse ale unei situaţii juridice stinse sau în curs de realizare. Legea nouă este aplicabilă situaţiilor juridice în curs de realizare la data intrării sale în vigoare. În cazul situaţiilor juridice contractuale în curs de realizare la data intrării în vigoare a legii noi, legea veche va continua să guverneze natura şi întinderea drepturilor şi obligaţiilor părţilor, precum şi orice alte efecte contractuale, dacă legea nouă nu prevede altfel. Dispoziţiile legii noi privitoare la termenele de prescripţie atît extinctivă, cît şi achizitivă (uzucapiune) se aplică termenului de prescripţie care a început să curgă înainte de data intrării ei în vigoare şi nu a expirat înainte de acea dată. În acest caz, termenul curs anterior se ia în cont. Începutul, suspendarea şi întreruperea termenului de prescripţie se determină, pentru perioada anterioară intrării în vigoare a legii noi, de legea veche. Dacă termenul de prescripţie prevăzut de legea nouă este mai scurt decît cel prevăzut de legea veche, atunci, începînd cu data intrării în vigoare a legii noi, începe să curgă un nou termen de prescripţie în condiţiile legii noi. În acest caz, termenul curs anterior nu se ia în cont. Dispoziţiile prezentului alineat se aplică şi în cazul în care legea nouă declară prescriptibil extinctiv dreptul la acţiune care conform legii vechi era imprescriptibil extinctiv. În cazul menţionat la alin.(7), dacă termenul de prescripţie prevăzut de legea veche expiră înainte de termenul de prescripţie prevăzut de legea nouă, prescripţia se împlineşte la expirarea termenului stabilit de legea veche.

Starea de fapt și circumstanțele pricinii. Aprecierea instanței de recurs.

Din materialele cauzei rezultă că, S.R.L.”Comalion LCA” în persoana

unicului asociat și administrator Cecetova Ludmila la data de 10.02.2016, 08.02.2017 și respectiv 11.05.2017 prin procurile autentificate notarial înregistrate cu nr. 525, nr.561 și nr. 1813 l-a împuternicit pe Negară Ivan să reprezinte interesele societății ” Comalion LCA ”S.R.L, oferindu-i împuterniciri lărgite în aceste sens.

Astfel la data de 05 iulie 2017 între S.R.L.”Comalion LCA” în persoana lui Negară Ivan și S.R.L. ”Praid Invest ” a fost încheiat contractul de prestări servicii nr. 7/01.

La data de 28 august 2017 S.R.L.”Comalion LCA” în persoana lui Negară Ivan în baza procurii nr.561 a încheiat cu SRL ”Praid Invest” în persoana administratorului Varinschii Andrei contracte de vânzare-cumpărare a bunurilor.

Astfel, prin acțiunea înaintată la 26 noiembrie 2019 împotriva S .R.L. ”Praid Invest” și Negară Ivan, intervenienți accesorii Cornița Nicolae, Jorovlea Vasile, Ghemu Olga, Ghemu Gheorghe, Kriukova Victoria, Șpac Olga, Kinash (Vîhori) Maria, Franțuz Alexandru, Goncear Natalia, Goncear Andrei, Lisac Aliona, Lisac Alexandru, reclamantul S.R.L.”Comalion LCA” în proces de insolvabilitate a solicitat constatarea nulității actelor juridice, repunerea în poziția anterioară, rezoluțiunea contractului, încasarea prejudiciului material și a cheltuielilor de judecată.

Ulterior, reprezentații pârâtului S.R.L. ”Praid Invest”, avocații Gheorghița Constantin și Voleanschi Valerii au depus cerere cu privire la aplicarea parțială a excepției de tardivitate solicitând în temeiul art. 186/1 CPC, respingerea cererii de chemare în judecată depusă de S.R.L. ”Comalion LCA” în partea pretenției bazate pe prevederile art. 231 Cod civil în redacția de până la 01.03.2019, ca fiind una tardivă.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 10 aprilie 2023, a fost admisă cererea reprezentanților pârâtului, S.R.L. ”Praid Invest”, avocații, Gheorghița Constantin și Voleanschi Valerii privind aplicarea parțială a excepției de tardivitate. S-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de S.R.L.”Comalion LCA” în proces de insolvabilitate împotriva S.R.L. ”Praid Invest”, intervenienți accesorii, Cornița Nicolae, Jorovlea Vasile, Ghemu Olga, Ghemu Gheorghe, Kriukova Victoria, Șpac Olga, Kinash (Vîhori) Maria, Franțuz Alexandru, Goncear Natalia, Goncear Andrei, Lisac Aliona, Lisac Alexandru, privind constatarea nulității relative a contractului nr. 7/01 din 05.07.2017 în temeiul art. 231 Cod civil, ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la 25 aprilie 2023, lichidatorul S.R.L.”Comalion LCA” în proces de insolvabilitate Iovu Oleg, a contestat cu recurs încheierea primei instanțe, solicitând casarea integrală a acesteia, cu emiterea unei noi încheieri de respingere a cererilor privind ridicarea excepției de tardivitate ca fiind neîntemeiate, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de

fond.

Reieșind din circumstanțele speței și din normele legale citate, Colegiul constată că instanța de fond corect și întemeiat a concluzionat despre necesitatea admiterii cererii cu privire excepția de tardivitate, or, prevederile art. 186^1 alin. alin.(1), (3) Cod de procedură civilă, indică expres că cererile depuse în instanța de judecată peste termenul de prescripție extinctivă, a căror tardivitate a fost invocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare de partea în proces, persoana în a cărei favoare a curs prescripţia, de creditorul persoanei sau de către oricare altă persoană care are interes legitim, se examinează în fond doar după examinarea de către instanța de judecată a excepției de tardivitate. Dacă reclamantul a solicitat repunerea în termenul de prescripție sau solicită repunerea odată cu ridicarea excepției, instanța de judecată examinează excepția de tardivitate concomitent cu cererea de repunere în termen. Dacă nu se dispune repunerea în termen şi/sau se admite excepția de tardivitate, instanța de judecată respinge acțiunea ca fiind tardivă printr-o încheiere motivată care poate fi atacată cu recurs.

În acest sens, Completul consideră oportun de a reitera prevederile art. 267 alin. (1) din Codul civil (în redacția până la modernizare, în vigoare la momentul apariției raporturilor juridice), care prevede că termenul general în interiorul căruia persoana poate să-şi apere, pe calea intentării unei acţiuni în instanţă de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani.

Totodată, potrivit art. 272 alin. (1) din Codul civil (în redacția în vigoare până la 01 martie 2019), termenul de prescripţie extinctivă începe să curgă de la data naşterii dreptului la acţiune. Dreptul la acţiune se naşte la data când persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului. Este de menționat că în obligaţiile cu indicarea termenului de executare a obligaţiei termenul de prescripţie începe să curgă la survenirea acestui termen, dacă executarea din partea debitorului nu a urmat.

La caz, Colegiul reține că reieșind din circumstanțele speței menționate mai sus, instanța de fond corect a concluzionat că reclamantul a omis termenul de prescripție în partea constatării nulității relative a contractului de prestări servicii nr. 7/01 din 05.07.2017, în temeiul art. 231 Cod civil nulitatea actului juridic încheiat în urma înţelegerii dolosive dintre reprezentantul unei părţi şi cealaltă parte.

Respectiv, SRL "Comalion LCA” a omis termenul de prescripţie de 1 an potrivit prevederilor legale, termen care a început să curgă din momentul în care a fost semnat contractul şi anume din data de 05 iulie 2017, iar argumentul Ludmilei Cecetova ca reprezentant al SRL "Comnalion LCA” în raport cu terții nu poate fi pus la bază.

Colegiul consideră că argumentul recurentului privind necunoaşterea existenţei unor raporturi juridice la care SRL ”Conalion LCA” nu poate fi reținut

or, în contradictoriu acţiunile Ludmilei Cecetova ca reprezentant al societății sunt prevăzute în lege, astfel reprezentarea care instituie regula că un act juridic poate fi încheiat personal sau prin reprezentant, împuternicirile reprezentantului rezultînd din Lege, din act juridic sau din împrejurările în care acţionează.

Mai mult, se reține că actul juridic încheiat de o persoană(reprezentant) în numele altei persoane (reprezentat) la caz Negară Ivan în numele SRL ”ComaIion LCA” în limitele împuternicirilor dă naştere, modifică sau stinge drepturile şi obligaţiile civile ale reprezentantului, adică a SRL ”ComaIion LCA”, în raport cu SRL ”Praid Invest” prin prisma instituţiei termenilor de presrcipţie.

La caz, Colegiul constată că termenul de prescripție extinctivă a început la 05 iulie 2017 și a curs neîntrerupt până când s-a finisat la 05 iulie 2018, pe cînd acțiunea a fost înaintată la 26 noiembrie 2019, adică cu încălcarea termenului de prescripție extinctivă.

Or, prima instanță corect a reținut că prin eliberarea procurilor pe numele lui Negară Ivan de reprezentare a SRL ”Comalion LCA”, se confirmă faptul că asociatul SRL”Comalion LCA”, Cecetova Ludmila a cunoscut despre acțiunile întreprinse și l-a împuternicit de a semna actele juridice.

Respectiv, se atestă faptul că una din solicitările din cererea de chemare în judecată înaintată la data de 26 noiembrie 2019, de către S.R.L. ”Comalion LCA” împotriva lui Negară Ivan și S.R.L. ”Praid Invest ”, intervenienți accesorii Cornița Nicolae, Jorovlea Vasile, Ghemu Olga, Ghemu Gheorghe, Kriukova Victoria, Șpac Olga, Kinash (Vîhori) Maria, Franțuz Alexandru, Goncear Natalia, Goncear Andrei, Lisac Aliona, Lisac Alexandru este constatarea nulității relative a contractului de prestări servicii nr. 07/01 din 05.07.2017, în temeiul art. 231 Cod civil (în redacția de până la modernizarea Codului civil).

În acest sens, Colegiul menționează că instanța de fond corect a concluzionat că reclamantul SRL ”Comalion LCA” a omis termenul de prescripție de un an potrivit art.231 Cod civil, iar potrivit prevederilor art. 272 Cod Civil, termenul de prescripție în interiorul căruia reclamanta avea dreptul să intenteze acțiune în instanța de judecată a început să curgă din data de 05 iulie 2017 și a expirat la data 05 iulie 2018.

Prin urmare, argumentele părții recurente cu privire la încălcarea normelor de procedură, nu pot fi reținute în situația în care, prevederile citate stabilesc expres că, acțiunea privind apărarea dreptului încălcat se respinge în temeiul expirării termenului de prescripție extinctivă numai dacă persoana în a cărei favoare a curs prescripția, creditorii persoanei sau oricare altă persoană care are un interes legitim a ridicat excepția de tardivitate conform Codului de procedură civilă.

Într-o altă ordine de idei, Colegiul constată ca întemeiată concluzia primei instanțe la netemeinicia alegațiilor reprezentatului reclamantului invocate în susținerea obiecțiilor la ridicare a excepției de tardivitate privitor la faptul că

Cecetova Ludmila nu a fost la curent cu toate acțiunile societății reclamate în perioada gestionării societății de către Negară Ivan, or aceasta din urmă a susținut că a semnat anumite contracte din numele Societății. Drept urmare se prezumă că reclamanta era în cunoștință de cauză cu acțiunile și cu activitatea societății la data semnării acestor acte, și nu a fost probată circumstanța invocată de reclamant referitor la data de 05 septembrie 2019 când a primit copiile certificate a contractelor de vânzare cumpărare din 28.08.2017 de la Agenția Servicii Publice.

Mai mult ca atît actele juridice au fost supuse înregistrării, fapt confirmat prin copia contractelor anexate la materialele cauzei, astfel orice persoană, fără să justifice un interes, poate să consulte, în condiţiile legii, informaţia din registrul bunurilor imobile.

Or, informaţia din Registrul Bunurilor Imobile sau din dosarul cadastral al bunului imobil poate fi obţinută prin depunerea cererii la ghişeul centrului multifuncţional, fiind prezentat buletinul de identitate. În conformitate cu art.36 alin.(1,5) al Legii cadastrului bunurilor imobile nr. 1543 din 25.02.1998, înregistrarea drepturilor asupra bunului imobil este confirmată prin extrasul din registrul bunurilor imobile sau prin certificatul privind înscrierile în registrul bunurilor imobile.

Potrivit art. 290 alin (1), (2) Cod civil dreptul de proprietate şi alte drepturi reale asupra bunurilor imobile, grevările acestor drepturi, apariţia, modificarea şi încetarea lor sînt supuse înregistrării de stat. Înregistrarea de stat a drepturilor asupra bunurilor imobile este publică. Organul care efectuează înregistrarea de stat este obligat să elibereze oricărei persoane informaţii despre toate drepturile şi grevările înregistrate asupra oricărui imobil.

Respectiv, art. 508 alin (1), (2) Cod Civil, statuează expres că, drepturile de creanţă, faptele sau raporturile juridice aferente imobilelor consemnate în registru devin opozabile terţilor numai prin notare. Sînt supuse notării în registru: a) punerea sub interdicţie judecătorească şi ridicarea acestei măsuri; b) locaţiunea şi cesiunea fructelor pe mai mult de 3 ani; c) interdicţia de înstrăinare sau de grevare a unui drept înscris; d) antecontractul; e) dreptul de preemţiune născut din actul juridic; f) intenţia de a înstrăina sau de a ipoteca; g) schimbarea rangului ipotecii, poprirea creanţei ipotecare şi gajul asupra creanţei ipotecare; h) sechestrul, urmărirea imobilului sau a fructelor sale;i) acţiunea în prestaţie tabulară şi acţiunea în rectificare;j) acţiunea pentru apărarea drepturilor reale înscrise în registrul bunurilor imobile, acţiunile în desfiinţarea actului juridic pentru nulitate, rezoluţiune ori alte cauze de ineficacitate, precum şi orice alte acţiuni privitoare la drepturi de creanţă, fapte sau raporturi juridice în legătură cu imobilele înscrise; k) alte cazuri prevăzute de lege. Reieșind din conținutul prevederilor legale expuse instanța reiterează că, reclamanta avea posibilitate să se informeze despre starea imobilului care intenționa să-l procure, precum și despre faptul că bunul în litigiu

era proprietatea pârâților și despre interdicțiile aplicate.

Astfel invocarea faptului că recurentul nu a cunoscut despre încheierea acestor acte juridice nu poate fi luat în considerație, or din conținutul materialelor cauzei rezultă că ultima dispunea de posibilitatea de a verifica activitatea societății administrator al cărei era în timp real fără a fi privată într-un careva mod de acest drept.

Respectiv, atît ce este constatat cu certitudine faptul că recurentul a omis termenul de prescripție în partea constatării nulității relative a contractului de prestări servicii nr. 7/01 din 05.07.2017, în temeiul art. 231 Cod civil, iar reprezentanții SRL ”Praid Invest”, au invocat aceasta întru apărarea drepturilor intimatului, se consideră stins dreptul subiectiv la apărarea intereselor pe calea acțiunii civile în partea solicitării formulate și anume, a constatării nulității relative a contractului nr. 7/01 din 05.07.2017 în temeiul art. 231 Cod civil, astfel pretenția dată corect a fost respinsă în această parte, ca fiind tardivă.

Colegiul reţine, că în circumstanţele speţei, pentru exercitarea dreptului la acțiune în interiorul termenului de prescripție, trebuie să asigure o îmbinare echitabilă a intereselor persoanelor fizice şi juridice, inclusiv dreptul de a fi examinată cauza în mod echitabil. Dreptul la un proces echitabil include respectarea principiului egalității armelor. Aceasta presupune posibilități procesuale egale pentru părțile în proces, indiferent de calitatea lor. Astfel că fiecare parte, atât reclamantul, cât şi pârâtul, trebuie să obțină o posibilitate rezonabilă de a-şi prezenta cauza, în condiții care să n-o plaseze într-o situație net dezavantajoasă sau mai avantajoasă în raport cu adversarul său. Între părți trebuie să se mențină un echilibru corect.

Conform dispoziţiilor art. 1 alin. (3) Constituţia Republicii Moldova, în lumina interpretărilor date în jurisprudenţa constantă a Curţii Constituţionale, (hotărârea Curţii Constituţionale nr. 2 din 19.01.1998), una din caracteristicile constituţionale ale statului de drept o constituie obligaţiunea statului, autorităţilor lui publice, instituţiilor, persoanelor oficiale de a activa în limitele atribuţiilor lor stabilite de Constituţie şi Legi.

Dreptul de acces la o instanţă de judecată impune, prin însăşi natura sa, a fi reglementat de către stat, reglementare care poate fi variabilă în timp şi spaţiu, în funcţie de nevoile şi resursele comunităţii şi ale indivizilor (Ashingdane contra Regatului Unit al Marii Britanii).

Instanța subliniază că, sub aspect procesual, accesul liber la justiţie se materializează în prerogativele pe care le implică dreptul la acţiune, ca aptitudine legală ce este recunoscută de ordinea juridică oricărei persoane fizice sau juridice care pretinde un drept împotriva unei alte persoane ori are un interes pentru constatarea existenţei sau inexistenţei unui drept. Legiuitorul poate stabili anumite condiţii privind exercitarea drepturilor civile subiective, nerealizarea cărora poate

duce la stingerea acestor drepturi. Asemenea condiţii se referă, inclusiv la limitele temporale de apariţie, exercitare sau apărare a drepturilor civile, numite în dreptul civil „termene”. Acestea sunt perioadele de timp, în cadrul cărora titularii drepturilor subiective civile sunt împuterniciţi să-şi realizeze drepturile, nerealizarea acestora fiind sancţionată cu pierderea lor.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în hotărârea societatea cu răspundere limitată „Grafescolo” c. Moldovei din 22 iulie 2014 a constatat violarea art. 6 a Convenţiei Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale, notând că rolul termenelor de prescripție este de o importanță majoră atunci când este interpretat în lumina Preambulului Convenției, care, în partea sa relevantă, enunţă preeminența dreptului ca patrimoniul comun al Statelor contractante. Curtea a constatat că omisiunea unei instanţe judecătoreşti naţionale de a motiva neacceptarea unui argument precum că o acţiune a fost tardivă a condus la o încălcare a acestei prevederi.

Ca consecință și în situația anterior descrisă, Colegiul constată că instanța de fond corect și întemeiat a admis cererea privind excepția de tardivitate, corect a stabilit starea de fapt și corect a identificat și aplicat cadrul legal pertinent speței, adoptând o soluție legală în acest sens, iar motivele invocate de recurent în cererea de recurs fiind formale și neîntemeiate, reducându-se doar la critica subiectivă față de concluziile instanței de fond, necesită a fi respinse, cu menținerea actului judecătoresc atacat.

Reieșind din cele expuse și în conformitate cu prevederile art. art. 427 lit. a) și 428 Cod de procedură civilă Colegiul, -

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de lichidatorul S.R.L.”Comalion LCA” în proces de insolvabilitate Iovu Oleg.

Se menține încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 10 aprilie 2023, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către S.R.L.”Comalion LCA” în proces de insolvabilitate împotriva SRL ”Praid Invest”, Negară Ivan, intervenienți accesorii Cornița Nicolae, Jorovlea Vasile, Ghemu Olga, Ghemu Gheorghe, Kriukova Victoria, Șpac Olga, Kinash (Vîhori) Maria, Franțuz Alexandru, Goncear Natalia, Goncear Andrei, Lisac Aliona, Lisac Alexandru, privind constatarea nulității actelor juridice, repunerea în poziția anterioară, rezoluțiunea contractului, încasarea prejudiciului material și cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței Anatol Pahopol

Judecător

Judecătorii Ruxanda Pulbere

Ala Malîi